

A. Zbiórka odpadów.

1. Zbiórka odpadów zmieszanych.

System gromadzenia odpadów zmieszanych, w skład których wchodzi głównie odpady komunalne, na terenie gminy będzie polegał na stosowaniu pojemników o pojemności 7 m³, które są dostosowane do mechanicznego opróżniania. Stosowane będą pojemniki: kontenerowe typ KP-7. Jest to najprostszy system polegający na ustawieniu w wybranych niewralgicznych punktach miasta, osiedla, wsi specjalnych zbiorników odpowiednio oznakowanych na selektywną zbiórkę odpadów użytkowych. System ten jest szczególnie przydatny w miastach do obsługi budownictwa wielorodzinnego, na parkingach, stacjach benzynowych, przy dużych obiektach handlowych, ale również i na terenach wiejskich. Przyjmuje się, że każdy punkt tego systemu powinien obsługiwać 500 – 1 000 mieszkańców i mieć zasięg nie większy niż 200 m. W punktach tych jest umieszczany zestaw kontenerów lub pojemników dużych o specjalnej konstrukcji. Kontenery powinny być ustawione przy obiektach infrastruktury społeczno-gospodarczej, w zakładach produkcyjnych, na terenach otwartych - bazy, cmentarze itp. Będą stanowić podstawowe wyposażenie zbiorczych - wiejskich punktów gromadzenia odpadów. Celem punktów jest wyeliminowanie przypadkowych miejsc pozbywania się odpadów. Stanowią one punkty czasowego

gromadzenia odpadów, z których są następnie dostarczane specjalistycznymi środkami transportu na składowisko w Miączynie Dużym.

Niesegregowane odpady komunalne o kodzie 20 03 01 po przetransportowaniu w kontenerach KP-7 na składowisko odpadów, poddane zostaną częściowej segregacji przez znajdujących się na składowisku pracowników na następujące rodzaje odpadów: tworzywa sztuczne, szkło białe, szkło kolorowe, papier (tektura), metal. Następnie odbierane przez firmy zajmujące się odzyskiem i recyklingiem. Reszta odpadów jest gromadzona w niecce składowiska, gdzie jest ugniatana odpowiednim sprzętem w celu ich dalszego unieszkodliwienia. Spotyka się również indywidualny wywóz odpadów luzem.

Ilości stosowanych pojemników na śmieci w poszczególnych miejscowościach gminy ilustruje poniższe zestawienie.

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców	Ilość pojemników (szt.)
1.	Szreńsk	1227	14
2.	Miączyn Duży	536	5
3.	Proszkowo	289	2
4.	Przychód	254	2
5.	Mostowo	253	3
6.	Rochnia	213	2
7.	Złotowo	203	1
8.	Doziny	180	1
9.	Miączyn Mały	152	1
10.	Ługi	145	2
11.	Bielawy	139	2
12.	Liberadz	122	1
13.	Pączkowo	113	1
14.	Nowe Garkowo	104	1
15.	Stare Garkowo	101	1
16.	Miłotki	98	1
17.	Krzywki Bożki	97	1
18.	Sławkowo	90	1
19.	Ostrów	87	1
20.	Kobuszyn	79	1
21.	Grądek	75	1
22.	Wola Proszkowska	65	1
23.	Krzywki Piaski	62	1
24.	Kunki	59	1
Gmina łącznie		4743	48

Kontenery są to zbiorniki o dużej pojemności, współpracujące z samochodami systemu wymiennego. Kontenery konstrukcji blaszanej mogą być otwarte lub wyposażone w

pokrywę z klapami wyspowymi łatwo dostępnymi dla ludzi. Pojemności kontenerów zazwyczaj wynoszą 6-7-8-10-16 m³.

Charakterystyka kontenera typ KP-7:

- pojemność 7 m³,
- masa własna 770 kg,
- dopuszczalna ładowność 4200 kg.

Kontenery są wykonywane przez wiele firm w kraju. Przy wymiennym systemie załadunku, gdy kontener pełny wymieniany jest na pusty - placyk postojowy powinien mieć wymiary odpowiadające dwóm kontenerom ok. 7x7 m. Nawierzchnia utwardzona o wytrzymałości odpowiadającej naciskowi kół samochodu.

Stworzenie systemu zbiórki odpadów opartego na zalecanych pojemnikach przyczyni się do:

- skrócenia odległości miejsc powstawania odpadów (gospodarstwa domowe) do miejsc gromadzenia odpadów;
- skrócenia czasu przetrzymywania odpadów w pojemnikach;
- zmniejszenia potrzeb transportowych wynikających z możliwości zagęszczania odpadów w śmieciarkach;

Zalecana wymiana pojemników powinna następować w momencie zaistnienia takiej konieczności (np. fizycznego zużycia kontenera) oraz w miarę posiadania odpowiednich środków na ten cel. Wskazane jest skorzystanie z ewentualnej możliwości przesunięcia kontenerów do obsługi podmiotów gospodarczych czy sezonowych miejsc wypoczynku.

Z uwagi na ujemny przyrost naturalny gminy Szreńsk nie planuje się zmiany oraz większego rozwoju omówionego powyżej systemu zbiórki odpadów zmieszanych. O ile sam system zbiórki odpadów nie ulegnie zmianie ani rozwojowi, to system segregacji odpadów będzie wciąż rozwijany dla potrzeb odzysku (szer. patrz VII C 1).

2. Zbieranie surowców wtórnych.

Zbieranie surowców wtórnych prowadzi się przez selektywną zbiórkę odpadów. Polega ona na osobnym zbieraniu, posortowanych uprzednio, wybranych rodzajów odpadów z gospodarstw domowych, co ma umożliwić ich optymalną utylizację lub określony rodzaj przetwarzania. W tym celu użytkownik powinien mieć do dyspozycji różne kontenery lub wiele pojemników na odpadki. Ten rodzaj zbiórki prowadzi się równoległe z tradycyjnym sposobem zbieraniem odpadów.

Zbiórka selektywna jest najlepszym sposobem odzyskiwania wybranych materiałów w ilości wystarczającej do ich recyklingu, ponieważ przy obecnym stanie techniki sortowanie odpadów nieoczyszczonych skazane jest na niepowodzenie. Szczególną trudność sprawia bowiem przy sortowaniu mieszanina substancji wilgotnych (ulegającym fermentacji) i materiałów suchych (opakowania i papier).

Przy prowadzeniu selektywnej zbiórki odpadów wskazane jest przestrzeganie następujących zasad:

- Zbiórka selektywna powinna być spójna z następującym po niej przetwarzaniem, jako integralna część szerszej rozumianego systemu zagospodarowania odpadów. Pociąga to za sobą konieczność reorganizacji całości służb zbieranych odpadów.
- Warunki, w których będzie prowadzona zbiórka, powinny umożliwić wydzielone jak największej ilości odpadów spełniających kryteria jakości, niezbędne do ich recyklingu. Skuteczność zbiórki jest uwarunkowana stosunkiem ilości odpadów efektywnie poddanych recyklingowi do ogólnej ilości zebranych odpadów.
- Zbiórce powinna towarzyszyć kampania informacyjna, prowadzona w oparciu o proste i jasne przesłania. Tego typu akcja musi być powtarzana systematycznie, nawet, gdy wyniki operacji wskazują na bardzo dobry odbiór przedsięwzięcia przez użytkowników.
- Pomimo selektywnej zbiórki materiałów, zebrane odpady powinny zawsze trafiać do centrum sortowania. W rzeczywistości, wśród posegregowanych odpadów systematycznie pojawiają się odpady niepożądanych, które nawet w małej ilości mogą pogorszyć jakość partii odpadów, sprawiając, że nie będzie ona odpowiadała podstawowym kryteriom odbioru. Centrum sortowania służy również do określenia jakości posortowanych produktów i optymalizacji ich transportu.

Podstawowe cele, a zarazem korzyści wynikające ze selektywnej zbiórki odpadów komunalnych to przede wszystkim:

- zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowisko;
- zmniejszenie szkodliwości tych odpadów;
- pozyskanie surowców wtórnych;
- zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowisko komunalne.

W wyniku dobrze funkcjonującej selektywnej zbiórki odpadów komunalnych żywotność składowiska wydłuża się nawet o 50 – 60%. Jest to wskaźnik bardzo znaczący, biorąc pod uwagę, że koszty budowy nowych składowisk są bardzo wysokie i ciągle rosną.

Ich budowa powoduje poza tym duże trudności np. jeśli chodzi o lokalizację, odpowiednie zabezpieczenie środowiska itp. Pod każdym względem warto więc wydłużyć żywotność składowiska odpadów. Selektywna zbiórka jest jednym z najważniejszych działań w tym kierunku.

W gminie Szreńsk selektywna zbiórka odpadów prowadzi się metodą „w sąsiedztwie”, tj. poprzez rozstawienie kontenerów KP – 7 (na szkło, papier i plastik). Takim systemem selektywnej zbiórki odpadów objęto mieszkańców miejscowości Szreńsk.

W fazie początkowej inicjatywy gminy jest selektywna zbiórka odpadów celem gospodarczego ich wykorzystania. Zakupiono trzykomorowe kontenery typu KP-7 do selektywnej zbiórki odpadów, które są przystosowane do samochodów bramowych i hakowych. Pojemniki te są oznakowane wg norm, zabezpieczone antykorozyjnie oraz oznaczone napisem „Urząd Gminy Szreńsk”

Miejscowość	Pojemniki do selektywnej zbiórki (szt.) (Plastiku, Szkła, Papieru)
Szreńsk	2
Gmina razem	2

Z analizy danych zawartych w tabeli wynika, że na terenie gminy notuje się niezadowalające wyniki w zakresie prowadzonego odzysku „w sąsiedztwie”. Selektywna zbiórka odpadów prowadzona jest tylko na terenie miejscowości Szreńsk.

Funkcjonowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów winno zapewnić realizację następujących zasad:

- im więcej da się wyselekcjonować z odpadów komunalnych surowców wtórnych do dalszego zagospodarowania tym mniej odpadów trafi na składowisko i będzie ono funkcjonowało dłużej;
- im czystszy surowiec wtórny – tym mniejsze koszty jego przetwarzania i możliwe wyższe zyski z jego sprzedaży.

Przed wprowadzeniem systemu zbiórki odpadów konieczne jest przeprowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej wyjaśniającej założenia systemu, sposoby selektywnego gromadzenia odpadów, korzyści ekonomiczne i społeczne.

3. Zbiórka bioodpadów.

Wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów organicznych jest zadaniem trudnym pod względem organizacyjnym oraz wymagającym dużych nakładów finansowych. W przypadku gminy Szeńsk, gdzie dominującą zabudową jest zabudowa jednorodzinna oraz nie funkcjonują instalacje do zagospodarowania odpadów „bio”, wdrożenie selektywnej zbiórki mogłoby okazać się nieefektywne. Znaczna część odpadów „bio” zagospodarowywana jest na terenie gminy poprzez przydomowe kompostowanie, nawożenie upraw, spalanie w domowych instalacjach grzewczych i in.

Na terenie gminy nie planuje się oddzielnego systemu gromadzenia odpadów biodegradowalnych. Należy dążyć do minimalizacji powstawania tychże odpadów poprzez ich kompostowanie przydomowe. Aby przekonać mieszkańców do realizacji takiego sposobu zagospodarowywania odpadów, konieczne jest podjęcie działań informacyjno-edukacyjnych. Akcja mogłaby być połączona z promocyjną sprzedażą urządzeń do kompostowania.

Ci właściciele posiadłości, którzy jednak będą chcieli pozbywać się bioodpadów będą musieli we własnym zakresie zakupić odpowiednie pojemniki i opłacić koszty ich opróżniania. Na terenie gminy uprawnienia do zbierania i transportu bioodpadów posiada Zakład Usług Agrotechniczno – Sanitarnych „AGROSAN” Sp. z o. o. w Mławie. Odpady będą przewożone bezpośrednio na składowisko odpadów w Uniszkach Cegielni.

Osady ściekowe z oczyszczalni ścieków działającej na terenie Szeńska po przeprowadzeniu procesów osuszania będą składowane na wysypisku odpadów w Miączynie Dużym – zgodnie z decyzją Starosty Mławskiego z dnia 18 sierpnia 2004 roku, nr RŚ. 7634-2-2/02/03/04 w sprawie instrukcji eksploatacji składowiska odpadów komunalnych w Miączynie Dużym.

4. Zbiórka odpadów wielkogabarytowych.

Na terenie gminy Szeńsk zostaną zastosowane następujące systemy zbiórki odpadów wielkogabarytowych:

- Dostarczanie sprzętu do zakładu unieszkodliwiania odpadów lub centrum recyklingu przez właścicieli własnym transportem.
- System wymienny, polegający na oddaniu do sklepu przestarzałego sprzętu przy zakupie nowego egzemplarza (zgodnie z Ustawą o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym z 2005 r. nr 180, poz. 1495).
- Zbiórka przez firmę „Anpol” Wiesław Stańczak ul. 600-lecia 5, 06-550 Szeńsk ponoszona na koszt właściciela odpadów.

5. Zbiórka odpadów opakowaniowych.

Odpowiedzialność w zakresie gospodarki odpadami opakowaniowymi spoczywa w głównej mierze na producentach wprowadzających na rynek produkty w opakowaniach.

Celem głównym w zakresie gospodarki odpadami opakowaniowymi jest osiągnięcie odpowiednich poziomów recyklingu i odzysku, zgodnie z obowiązującym prawem. Dla określenia poziomów posłużono się Rozporządzeniem Ministra Środowiska, które bezpośrednio nie dotyczy gmin, ale nie stoi na przeszkodzie w określeniu kierunków działań z zakresu gospodarki odpadami opakowaniowymi na terenie gminy.

Na terenie Gminy Szreńsk założono osiągnięcie poziomów odzysku lub recyklingu odpadów opakowaniowych zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Środowiska. Dlatego też dla osiągnięcia założonych celów należy podjąć następujące działania:

- edukacja mieszkańców gminy Szreńsk w zakresie gospodarki odpadami opakowaniowymi (co umożliwi zwiększenie efektywności działającego systemu selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych „u źródła” w grupie odpadów komunalnych),
- wyselekcjonowane rodzaje odpadów opakowaniowych przekazywać firmom prowadzącym odzysk lub recykling poszczególnych rodzajów odpadów,
- odpady opakowaniowe wytwarzane przez firmy usługowo-handlowe powinny być przekazywane firmom prowadzącym działalność transportową posiadającym pozwolenia na transport odpadów opakowaniowych.

Na terenie gminy Szreńsk przedsiębiorstwami, które posiadają uprawnienia i będą zajmować się zbiórką odpadów opakowaniowych są:

- Agencja Nieruchomości „BELWEDER” Izabela Tańska, ul. Żeromskiego 4, 06-500 Mława;
- Firma „Antpol” Wiesław Stańczak, ul. 600-lecia 5, 06-550 Szreńsk.

6. Zbiórka odpadów budowlanych.

Odpady budowlane wchodzące w strumień odpadów komunalnych zawierają najczęściej:

- odpady materiałów i elementów budowlanych i drogowych – gruz betonowy, ceglany, ceramiczny i asfaltowy;
- odpady drewna, szkła i tworzyw sztucznych;
- odpady asfaltowe, smół i produktów smołowych – pokrycie dachowe;

- złomy metaliczne;
- gleba i grunt z wykopów, kamienie i żwir;
- odpady materiałów izolacyjnych.

Na terenie gminy Szreńsk zbiórką odpadów budowlanych z miejsc ich powstawania zajmować się będą:

- Wytwórcy tych odpadów np. firmy budowlane, rozbiórkowe, osoby prywatne prowadzące prace remontowe.
- Firma „Anpol” Wiesław Stańczak ul. 600-lecia 5 06-550 Szreńsk.

Zaleca się, aby już na placu budowy składować w oddzielnych miejscach (pojemnikach) posegregowane odpady budowlane. Pozwoli to na selektywne wywożenie ich do zakładu odzysku i unieszkodliwiania lub na składowisko.

7. Zbiórka odpadów niebezpiecznych.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami oraz Plan wojewódzki i powiatowy zakładają utworzenie tzw. Gminnych Punktów Gromadzenia Odpadów Niebezpiecznych (GPZON). Zgodnie z w/w Planami zadaniem GPZON była by zbiórka, magazynowanie i przekazanie do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych od mieszkańców i z obiektów infrastruktury.

Utworzenie Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych jest zadaniem trudnym i wymagającym dużych nakładów finansowych (zarówno inwestycyjnych, jaki i eksploatacyjnych). Efektywność funkcjonowania takiego punktu w największym stopniu zależy od świadomości ekologicznej mieszkańców i chęci korzystania z tej formy pozbywania się odpadów problemowych. Potrzebę utworzenia GPZON należy rozważyć na etapie aktualizacji Planu, analizując jednocześnie efektywność funkcjonowania obecnego systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych. W perspektywie następnych kilku lat nie planuje się utworzenia Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych na terenie gminy Szreńsk.

W Polsce istnieje kilka systemów zbiórki baterii i akumulatorów małogabarytowych. Największy z nich stworzyła firma „REBA” Organizacja Odzysku S.A., ul. Kubickiego 19 lok. 16, 02-954 Warszawa. „REBA” jest spółką założoną przez pięciu największych producentów i importerów baterii, którzy łącznie wprowadzają na rynek ok. 60% baterii.

Gmina Szreńsk podjęła współpracę partnerską z „REBA” Organizacja Odzysku S.A. wprowadzając na terenie szkół program „Z REBA zbieramy baterie – modernizujemy naszą szkołę”. W ramach tego programu placówki oświaty zostały wyposażone w specjalne pojemniki do zbiórki zużytych baterii. Są one regularnie opróżniane (raz w roku) przez

przedstawicieli firmy „REBA”, którzy zajmują się dalszym zagospodarowaniem zebranych odpadów.

Podjęta przez gminę współpraca z „REBA” Organizacja Odzysku S.A. będzie kontynuowana przez najbliższe lata i ma na celu w szczególności podwyższenie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców, co jest warunkiem skuteczności selektywnej zbiórki. przynieść poprawę w dziedzinie zbiórki odpadów.

Dodatkowo, proponuje się aby system zbiórki odpadów niebezpiecznych rozszerzyć o selektywną zbiórkę przeterminowanych leków prowadzoną za pośrednictwem aptek.

W każdym gospodarstwie domowym powstaje pewna ilość przeterminowanych i nieużytecznych farmaceutyków. Składają się na nie przeterminowane leki, takie jak: tabletki, kapsułki, granulki, ampułki, syropy, roztwory, wyciągi, krople, czopki, zioła, maści, żele, plastry, aerozole oraz leki, których termin ważności jeszcze nie upłynął, ale z różnych powodów stały się nam już niepotrzebne. Leki te najczęściej traktowane są przez wytwórców jak pozostałe odpady i trafiają do strumienia odpadów komunalnych.

Wyrzucone do śmieci leki i opakowania po nich trafiają na składowisko powodując wzrost toksyczności składowanych tam odpadów. W skrajnych przypadkach substancje niebezpieczne przedostają się do cieków wodnych i gruntu, a z nich do wód podziemnych. Podczas tej wędrówki wyrządzają niepowetowane szkody faunie i florze.

Aby zapobiec tym niekorzystnym zjawiskom proponuje się wprowadzenie selektywnej zbiórki przeterminowanych i niepotrzebnych farmaceutyków. W wyniku selektywnego gromadzenia oraz prawidłowej utylizacji tego typu odpadów znacznie spadnie toksyczność składowanych odpadów komunalnych.

Zbiórka przeterminowanych leków odbywać się będzie w aptece zlokalizowanej na terenie gminy, która wyposażona jest w pojemniki do zbiórki tych że odpadów.

Do pojemników można wrzucać leki w każdej postaci, opakowania po lekach, a także, co jest bardzo ważne, tak niebezpieczne odpady, jak zużyte igły i strzykawki. Należy jednak pamiętać, aby nie wrzucać igieł "luzem", lecz w opakowaniach - niezabezpieczone w sposób skuteczny mogą być zagrożeniem dla osób zajmujących się transportem odpadów lub ich utylizacją.

Wprowadzeniu programu będzie towarzyszyć akcja edukacyjno-informacyjna. Informacja o zasadach wprowadzanego programu powinna dotrzeć do każdego mieszkańca gminy.

W przypadku pozostałych odpadów niebezpiecznych ich zbiórką oraz dalszym zagospodarowaniem zajmują się (i nadal będą się zajmować) wyspecjalizowane

przedsiębiorstwa, działające na terenie gminy Szeńsk, o których pisano już szerzej w rozdziale VI C.

8. Zbiórka innych specyficznych odpadów (padłe sztuki zwierząt).

Zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 1997 roku o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. nr 60, poz. 369 z późniejszymi zmianami) zwłoki zwierzęce definiuje się jako zwierzęta padłe lub zabite nie w celu spożycia przez ludzi. Powinny być one niezwłocznie dostarczone podmiotom zajmującym się ich zbieraniem, przetwarzaniem, spalaniem lub przekazane na grzebowisko.

Na terenie gminy odbiór takich odpadów od rolników realizuje firma posiadająca uprawnienia do prowadzenia działalności na terenie powiatu. Jest to: Punkt Zbiorczy Padliny w Uniszkach Zawadzkich, gmina Wieczfnia Kościelna.